

הנוסטלגיה משתכנת

מ'יקבץ של רגעים

בלתי נשכחים

מתקופת הזוהר

התעשייה לנענייה

אחוריות הקימו רחוב בניו-יורק, ולא קשה היה לזהות, בכל פעם שהלכו כוכבי מטרו, בסרטיהם, לברודוויי, שהם מגיעים לאותה חזית תיאטרון, מוארת קצת אחרת, ומקושטת בצורה שונה. בפינה אחרת, קם הרחוב של אנדי הארדי, גיבורה של אותה סידרה מישפחתית שהפכה את מיקי רוני לכוכב-הקופה מס' 1 של הוליווד בסוף שנות השלושים.

היו צריכים תחנת-רכבת, דווקא זו ש' במנהטן — איש לא היסט אף לרגע. ה' תחנה הוקמה באולפן. מאות סטאיסטיים צעדו בה בקדחתנות, ועל דעת איש לא עלתה כלל האפשרות לצאת ולצלם בניו-יורק עצמה. באגדות של אמ.ג'י.אם, ה' מציאות היתה המיצרך הפחות-חיוני בעור' לם.

המיצרך החשוב ביותר, לעומת זאת, היה הדימיון, איך לעשות משהו שטרם נראה על הבד. איך להדהים ולהפתיע. זאת היתה המשימה שעמדה תמיד בפני הכמאים, התיפאורנים, הברויאוגרפים ו' הכוכבים של מטרו.

עוגת-ענק המתנשאת לשמיים, מקושטת במאות נערות, ובמרכזה דגים מורגן מזמר בפאתוס, זיכתה את זיגפילד הגדול ב'

הכוכבים שהיו חתומים לחוזים ארוכי-טווח עם חברת אמ.ג'י.אם, נימנה גם קלארק גיבל לטוב כמאהב ה' של מזמר טיפוסי בשנות הזוהר בקולנוע, בהעולם בשיגעונו נהג.

בתודעת צופי הקולנוע זכור קלארק גיבל לטוב כמאהב ה' גדול של הבד, ב'זוגה של ויוויא ליי בחלף עם הרוח. עם כל

קלארק גיבל

אסטייר היום ואז

את ג'ין קלי ואת פרד אסטייר אפשר לראות בסרט לפני, ואחרי, לפני (בתמונה משמאל) כשהשניים רקדו יחד בסרט שיגעונו של זיגפילד, והיום (בתמונה למעלה) — כשהשניים זקנים יותר, קרחים יותר, אך עדיין מעריצים זה את זה, גם מיקצועית וגם אישית, כשכל אחד מהם מנחה את מיבחר הרגעים הגדולים שהיו לרעהו בקולנוע הזוהר של שנות השלושים עד שנות החמישים בסרט החדש, זהו בידור, על אסטייר אמר קלי: "הוא האיש שבשביל לרקוד איתו הייתי מוכן להחליף את שמי לג'ינג'ר רוג'רס."

אובת, כי אינו חתום באותה חברה, וכן הלאה. נכון שהכוכבים היגבלו, נכון שהיוזמה האמנותית נפגעה, והשיקולים המיסחריים קבעו, אבל היכן, אם לא באותו אולפן של מטרו, במישטר החמור של לואי מאייר, יכול היה פרד אסטייר להכין בקדננות את הכריאוגרפיות שלו, לחזור שוב ושוב עם שותפותיו-למחול, אלינור פאוול או ג'ינג'ר רוג'רס על אותם צעדים, עד שהתיאום ביניהם היה מושלם. ימי עוד היה מוכן ל' השקיע כל מה 'צריך, למען המטרה העיק' רית: שעל המסך זה ייראה עשיר, מרחיב ומרנין. הכל קרה באולפן. באחת החצרות ה'

לסוף שנות החמישים, כששינוי של האריה החלו קהות, הקטעים, שנאספו יחד על-ידי ג'ק היילי ג'וניור (בנו של איש-הסח מן הקוסט מארץ טוץ ובעלה העשוי של ליוה מיגלי), הם בעת-יובעונה-אחת מסע גוס' טאלגי אל העבר, וסימן-שאלה לגבי כל מה שאנו מכנים היום: קולנוע, בידור ו' דימיון חזותי. בימים הטובים והישנים ההם, כאשר ה' קולנוע הצניע עדיין לכת, וכיוון עצמו אל המכנה המשותף הרחב ביותר, שעה ש' האינטליגנציה התייחסה אליו בבוז וכינתה אותו בשמות גנאי כמו: "תעשיית-החלוד מות" ו"אופיום להמונים", קמו בהוליווד והתפתחו חברות-סרטים אשר סיפקו מדי-חודש, כמכונות ענק, את סידרות המוצ' רים האופייניים שלהן לרשתות בתי-הקול' נוע שברשותן, בנו כוכבים שהיו קרובים יותר ומוכרים יותר - לצופים מן הדודה עמליה והרוד ג'ף. כל חברה וכוכביה-הש' שמשכו אחריהם, כסוסים גזעיים, את הסר' טים שבהם הופיעו אל פיסגת הצלחה (מיסחרית, מכובד, וכי יש אחרת?). כל חברה והתמחותה.

אצל האחים וורנר התרכזו הקשותים, אדוארד ג'י, ובינסון, האמפרי בוגארט, ג'ימס קאגני, אצל פוקס, חיפשו מלודרא' מות סוערות, אבל אם בפאר חשקה הנפש, בסרטים מוסיקליים שקשה לדימיון להכילם, באגדות-מבוגרים על עולמות סומיים ו' מופלאים, היתה הכתובת אמ.ג'י.אם. באותם ימים התגודדו באולפני החברה כל-יך הרבה כישרונות, שהראש מסתחרר מלהזכירם: פרד אסטייר ומיקי רוני, ג'ין קלי ודונאלד אויטונור, אווה גארדנר ו' ג'ינג'ר רוג'רס וג'ודי גארלנד, קלי גראנט וג'יין הארלו וקלארק גיבל, ועוד ועוד.

בחצרות האחוריות

כ' ולם היו חתומים על חוזים, שבע שנים לפחות, מלא-תרעומת, נהגו אויבי הוליווד לזעוק חמס: "זהו עבדותו" אדם שצריך לכבול עצמו לפרקי-זמן ארוך כל כך מחייב, ומחמץ מספקדים שמנים אחרים משום שהם מוצעים בחברה אחר' רת, אינו יכול לעבוד עם הכמאי שהוא

א' לה הם זמנים קשים מאד, ילדים נשרפים, על מסך הטלוויזיה, מבוג' רים אחויל-הבות נופלים מחלונות מיגד' לים על בדיה-קולנוע, פושעים, רוצחים ורמאים מתמודדים ביניהם על תפקידי-כוכב הן על המסך הגדול והן על המסך הקטן. המכוערים קורבים, "כאריזמה", משום שהם "אמיתיים יותר", ערות חשופות נשלפות לאור היום בכל סרט הראוי-לשמו, וזיווגים מפורטים פסקו, מומן, להיות משהו הנוגע לציפורים ודבורים. זהו זה, הריאליזם נחת עלינו בכל עוצמ' תו, מטיחים בפנינו את האמת, ואנחנו, דור מפוכח הרוצה לדעת את הכל על הכל, ומספרים לו עוד יותר מכפי שהוא רוצה לדעת; בולעים מחזות אימה, זועה, אלי' מות ומין ואומרים: "מה לעשות, כאלה הם החיים." וזה בעצם נכון, וחשוב וחיוני שנדע באיזה עולם אנו חיים, ואיך נראה הפרצוף של בני המין-האנושי ההולכים על שניים, שייחודם, בין השאר, לפי פרופסור ברונבסקי, בכך שהם "מזדווגים פנים-אל-פנים".

אין מה לדבר, זהו דור שעניו פקוחות, אוניו קרועות, שומע הכל, רואה הכל, פשוט, אפשר להשתגע, כי מכל הנראה ו' הנשמע, אפשר לעיתים לשאול: מה הטעם בכל זה? זה חיים, זה? אולי בכל זאת היה פעם יותר טוב?

מסע נוסטאלגי

ל' מען האמת, מעולם לא היה אחרת, מאו שנגס אדם מן התפוח ועד היום, היה הוא, תמיד, האויב הגדול ביותר של עצמו: אלא שבעבר, מצא לעצמו מקומות-מיפלט, היום כבר אין לו, אפילו מיצעדי הפיומונים, שמרחו פעם שיכבת ואולין על הגשמה, מתימרים היום לעסוק בפילוסוף פיה, ומכלי-יך הרבה חוכמה, מתעוררים ה' געגועים למשהו פחות שגון, פחות מתחכם, משהו מהנה, חביב, מקסים, יפה-לעין, משהו כמו זהו בידור. זהו בידור הוא קובץ של קטעים מוסיקי ליים מתוך הסרטים שהופקו על-ידי חברת אמ.ג'י.אם. (שנתשבה תמיד כמומחית ה' גדולה בנושא), למן היום שבו החל חולל-נוע מציץ בקול קצת חורק והססני, ועד